

หลากหลายเรื่องราว

พื้นที่ ตำบลไล่โว่ อำเภอสงขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งอยู่ในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่จำนวนมากและมีการปลูก กาแฟพันธุ์โรบัสต้า มาหลายสิบปี สำหรับการปลูกกาแฟของชาวกะเหรี่ยงที่นี่มีจุดเด่น คือ ปลูกตามสภาพธรรมชาติ ประปนกับไม้ป่าและไม้ผลอื่น ๆ ในรูปแบบ “วนเกษตร” ผลผลิตกาแฟที่ได้จะมีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อถึงที่โดยให้ราคาเพียงกิโลกรัมละ 4 บาท เนื่องจากผลผลิตมีคุณภาพต่ำและปริมาณน้อย จากปัญหาดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดกาญจนบุรี จึงได้เร่งพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตกาแฟโรบัสต้าในพื้นที่ดังกล่าว สามารถช่วยฟื้นฟูอาชีพให้กับเกษตรกรและทำให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้น

อดีตชาวกะเหรี่ยงในพื้นที่ตำบลไล่โว่ ส่วนใหญ่ปลูกกาแฟโรบัสต้าแบบไม่จริงจัง โดยปลูกตามหัวไร่ปลายนมา ปลูกแซมป่าธรรมชาติและขาดระบบการจัดการที่ดี ทำให้ผลผลิตไม่มีคุณภาพ และถูกกดราคารับซื้อ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัด

‘กาแฟป่าคนกะเหรี่ยง’ ...แห่งเมืองกาญจนบุรี

จนการแปรรูปผลิตภัณฑ์กาแฟด้วยที่ผ่านมา ศูนย์ฯ ได้ผลิตต้นพันธุ์กาแฟโรบัสต้าพันธุ์ดีและมอบให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรชาวกะเหรี่ยงในตำบลไล่โว่ไปปลูกรวมไม่น้อยกว่า 10,000 ต้น พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิตต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มใช้ดำเนินงานด้วย ปัจจุบันพื้นที่ตำบลไล่โว่มีเนื้อที่ปลูกกาแฟโรบัสต้า ประมาณ 300-500 ไร่ เกษตรกรสมาชิกกว่า 200 ราย ซึ่งศูนย์ฯ ได้พัฒนาจุดเด่นของกาแฟป่าเป็น กาแฟอินทรีย์

แลนด์เมคอย่างหนึ่งที่มีเสน่ห์และหาได้ยาก เนื่องจากปัจจุบันผู้ผลิตกาแฟส่วนใหญ่ นิยมใช้เครื่องจักรในการคั่วกาแฟ กาแฟหนึ่งตันจะให้ผลผลิตประมาณ

30-40 กิโลกรัม/ปี ซึ่งเกษตรกรจะมีกำไรผลิตเป็นกาแฟกะลาจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางที่เข้าไปรับซื้อในพื้นที่ ราคาปีละกว่า 200 บาท ขณะเดียวกันกลุ่มเกษตรกรยังแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟ 2 รูปแบบ ได้แก่ เมล็ดกาแฟคั่ว และ กาแฟผง ภายใต้แบรนด์ “กาแฟป่าคนกะเหรี่ยง” ส่งจำหน่ายในร้านค้าตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี และศูนย์สินค้าโอท็อปของจังหวัดกาญจนบุรีด้วย โดยกาแฟผงจำหน่ายถุงละ 110 บาท และเมล็ดกาแฟคั่วถุงละ 50 บาท

อย่างไรก็ตาม ศูนย์ฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดกาญจนบุรี ให้ก่อสร้างร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าของเกษตรกร ซึ่งศูนย์ฯ จะเปิดให้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในตำบลไล่โว่นำผลผลิตกาแฟป่าคนกะเหรี่ยงมาวางจำหน่ายด้วย

ในร้านค้าตามสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของ จังหวัดกาญจนบุรี และศูนย์สินค้าโอท็อป ของจังหวัดกาญจนบุรีด้วย โดยกาแฟ จำหน่ายถุงละ 110 บาท และเมล็ดกาแฟ กั่วถุงละ 50 บาท

อย่างไรก็ตาม ศูนย์ฯ ได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดกาญจนบุรี ให้ก่อสร้างร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าของ เกษตรกร ซึ่งศูนย์ฯ จะเปิดให้กลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกกาแฟในตำบลไล่โว่นำผลิตภัณฑ์ กาแฟไปคนกะเหรี่ยงมาวางจำหน่ายด้วย เป็นการสร้างโอกาสทางการตลาด และขยาย ช่องทางการจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น ขณะ เดียวกันยังมีแผนเร่งประสานเชื่อมโยงเครือ ข่ายการผลิตและการตลาดกาแฟ ซึ่งคาดว่าจะ เป็นแนวทางช่วยกระจายรายได้สู่ชุมชน เพิ่มมากขึ้นได้

หากสนใจผลิตภัณฑ์ “กาแฟป่า คนกะเหรี่ยง” สามารถสอบถามเพิ่มเติม ได้ที่ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัด กาญจนบุรี โทร. 0-3458-2155.

กาญจนบุรี ได้เข้าช่วยเหลือโดยกำหนด แนวทางการพัฒนากาแฟป่า เพื่อยกระดับ คุณภาพผลผลิตกาแฟของเกษตรกรในตำบล ไล่โว่ เริ่มจากส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่ม ผู้ปลูกกาแฟ อีกทั้งยังได้จัดฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต กาแฟโรบัสต์ด้าที่เหมาะสมไปสู่สมาชิกกลุ่ม เกษตรกร ตั้งแต่การปลูก การจัดการ การ เก็บเกี่ยว การดูแลหลังการเก็บเกี่ยว ตลอดจน

ไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีตั้งแต่ปลูก จนถึงเก็บเกี่ยว ทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มากขึ้น และมีความปลอดภัย ทำให้ขายได้ ราคาสูงขึ้น ส่งผลให้ชาวกะเหรี่ยงที่ปลูก กาแฟมีรายได้เพิ่มขึ้น

นอกจากพัฒนาด้านการผลิตแล้ว ศูนย์ฯ ยังได้ส่งเสริมด้านการแปรรูปด้วย เน้น ให้กลุ่มเกษตรกรทึ่งความเป็นกาแฟป่า เพื่อ รักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมเอาไว้ ซึ่ง การคั่ว

กาแฟทุกขั้นตอนใช้มือทำทั้งหมด ตั้งแต่คัด เลือกเฉพาะเมล็ดกาแฟที่สมบูรณ์และสุกเต็ม ที่มาแปรรูป โดยนำเมล็ดกาแฟที่คัดเลือกแล้ว ใส่กระทะคั่ว ใช้ฟืนหรือถ่านให้ความร้อน ที่สำคัญต้องควบคุมความร้อนให้เมล็ดกาแฟ ได้รับความร้อนสม่ำเสมอเท่ากันทุกเมล็ด ต้องคั่วกระทั่งสีของเมล็ดกาแฟเป็นสีน้ำตาล เข้มและผิวเมล็ดมีความมันวาว ทำให้กาแฟ กั่วที่ได้มีรสชาติดีและมีความหอม เป็นสินค้า